

Výsledky Odpadového Oskara 2025: Nejúspěšnější obce dokazují, že motivační systémy fungují

Tisková zpráva k 29. 9. 2025

Organizace Arnika vyhlásila výsledky každoroční soutěže Odpadový Oskar za rok 2024. Oceněny byly obce s nejnižší produkcí směsného komunálního odpadu. Klíčem k úspěchu jsou motivační systémy a systematická osvěta.

Obce, které obsadily přední příčky letošního ročníku soutěže Odpadový Oskar, spojuje jeden zásadní prvek – zavedené motivační systémy odměňující domácnosti za nižší produkci směsného odpadu a aktivní třídění. Zkušenosti z praxe jednoznačně potvrzují, že právě tento přístup představuje nejúčinnější cestu ke snižování množství komunálního odpadu.

Neméně důležitou roli hraje osvěta a komunikace s občany. Pravidelné vysvětlování principů nakládání s odpady přináší měřitelné výsledky. Inspirativním příkladem je obec Šubířov, kde vedení občanům konkrétně vyčíslilo, že pokud by každý z nich měsíčně vytřídil dodatečných 1,4 kilogramu komunálního odpadu do kontejnerů na sklo, plasty či kovy, obec by ročně získala přes 20 tisíc korun navíc.

Síla spolupráce obcí

Mezi nově celorepublikově oceněnými obcemi zaujímá významné místo město Telč, jehož úspěch dokládá výhody meziobecní spolupráce v odpadovém hospodářství. Do roku 2016 se každá obec na Telčsku o odpady starala samostatně, což je činilo závislými na velkých nadnárodních společnostech. Řešením se stalo spojení 11 obcí, dvou městysů a města Telč, které společně založily dobrovolný svazek Oběhové hospodářství Renesance s vlastní svozovou společností. Tento strategický krok, realizovaný za podpory poradenské společnosti Aspha, přinesl obcím větší nezávislost, finanční úspory, a především možnost nastavit systém motivující občany k odpovědnému nakládání s odpady.

Příklady dobré praxe inspirují ostatní

V kategorii Příklady dobré praxe Arnika ocenila tři obce reprezentující různé přístupy k řešení odpadové problematiky. **Dobříš** (Středočeský kraj, nad 5 000 obyvatel) postavila svůj systém na prevenci vzniku odpadu. Město podporuje domácí kompostování, investovalo do mulčovací sekačky a důsledně uplatňuje princip, že nejlepší odpad je ten, který vůbec nevznikne. **Letohrad** (Pardubický kraj) se profiluje jako lídr v oblasti inovací – pilotně zavedl separátní sběr popela, úspěšně otestoval koše na tříděný odpad v centru města a organizuje samostatný sběr pěnového polystyrenu. **Šubířov** (Olomoucký

kraj) dosáhl mimořádného výsledku – během čtyř let snížil produkci směsného odpadu o více než 150 kilogramů na osobu. Obec zavedla door-to-door systém, místní ženy šijí speciální ucha pro lepší manipulaci s pytli na tříděný odpad, které se využívají opakovaně. K odpadům zde přistupují skutečně jako k surovině – jednotlivé složky včetně PET lahví, hliníkových plechovek či železa obec sama prodává.

Letošní ročník Odpadového Oskara znovu potvrdil, že neexistuje jediný univerzální recept na úspěch, ale spíše soubor osvědčených principů. Ať už jde o inovace v Letohradě, důraz na prevenci v Dobříši, meziobecní spolupráci na Telčsku nebo komplexní přístup v Šubířově, společným jmenovatelem je vždy aktivní zapojení občanů a vnímání odpadu jako cenného zdroje, nikoli jako problému. *„Oceněné obce jsou důkazem, že přechod na oběhové hospodářství není vzdálenou vizí, ale reálnou a dosažitelnou metou. Jejich výsledky ukazují cestu stovkám dalších měst a obcí, které hledají způsob, jak efektivně snížit množství odpadu, ušetřit finanční prostředky a přispět k ochraně životního prostředí,“* shrnuje Mirka Jopková, koordinátorka akce a odbornice na odpady z Arniky. Příběhy vítězů tak nejsou jen oslavou úspěchu, ale především cenným manuálem pro budoucnost českého odpadového hospodářství.

VÝSLEDKY SOUTĚŽE ODPADOVÝ OSKAR

Kategorie 1: Obce s nejnižší produkcí směsného komunálního odpadu

Obce nad 5 000 obyvatel

1. místo: Fulnek (Moravskoslezský kraj, 5 516 obyvatel) – 101,9 kg/obyvatele

Fulnek dokázal snížit produkci směsného odpadu na výjimečně nízkou úroveň i přes svou velikost. Základem úspěchu je stabilní systém sběru a dlouhodobá spolupráce s občany.

2. místo: Telč (Vysočina, 5 185 obyvatel) – 112,8 kg/obyvatele

Historické město na Vysočině prokazuje, že i turisticky atraktivní destinace mohou provozovat efektivní systém nakládání s odpady. Telč společně s okolními obcemi založila za podpory poradenské společnosti Aspha lokální svozovou společnost Oběhové hospodářství Renaissance a zavedla motivační systém pro občany.

3. místo: Kunovice (Zlínský kraj, 5 650 obyvatel) – 113,9 kg/obyvatele

Kunovice potvrzují, že dlouhodobá osvěta a dostupnost třídících služeb přinášejí výsledky – občané zde dokážou produkci odpadu výrazně omezit.

Obce 1 001 – 5 000 obyvatel

1. místo: Chvalšiny (Jihočeský kraj, 1 249 obyvatel) – 53,99 kg/obyvatele

Chvalšiny dokazují, že i v obci situované v blízkosti turisticky vytiženého regionu lze udržovat nízkou produkci zbytkového odpadu díky efektivní spolupráci s občany.

2. místo: Přílepy (Zlínský kraj, 1 014 obyvatel) – 68,1 kg/obyvatele

Přílepy potvrzují, že i obce těsně nad hranicí tisíce obyvatel mohou dosahovat výborných výsledků při správně nastaveném motivačním systému a aktivním zapojení občanů.

3. místo: Písečná (Moravskoslezský kraj, 1 067 obyvatel) – 72,5 kg/obyvatele

Písečná využívá motivační systém MESOH, který prostřednictvím slev na poplatcích motivuje zapojené domácnosti k předcházení vzniku odpadu i k třídění. Výše slevy reflektuje jak objem vytříděných odpadů, tak množství vyprodukovaného směsného odpadu. Obec si zaslouží uznání také za přehledné zveřejňování informací o odpadovém hospodářství na svých webových stránkách.

Obce do 1 000 obyvatel

1. místo: Dalešice (Liberecký kraj, 222 obyvatel) – 24,8 kg/obyvatele

Malá obec s velkým úspěchem: důraz na prevenci vzniku odpadu a spolupráce s občany přinesly jedny z nejnižších hodnot produkce odpadu v celé České republice.

2. místo: Stéblová (Pardubický kraj, 370 obyvatel) – 42,2 kg/obyvatele

Stéblová demonstruje, že i menší obce dokážou vybudovat funkční systém efektivně motivující občany k poctivému třídění.

3. místo: Bílá Voda (Olomoucký kraj, 327 obyvatel) – 42,8 kg/obyvatele

Obec na severní hranici republiky je důkazem, že i odlehlé regiony mohou patřit mezi nejlepší v hospodaření s odpady.

Kategorie 2: Příklady dobré praxe

Oceněny jsou obce s produkcí směsných komunálních odpadů pod 150 kg/obyvatele/rok, které vykazují vysokou úroveň recyklace, efektivně motivují a komunikují s veřejností nebo jinak představují inspiraci pro ostatní.

8 867 obyvatel, Středočeský kraj, produkce SKO v roce 2024: 134,9 kg/obyvatele

Dobříš

Město Dobříš klade důraz na prevenci vzniku odpadů, jejich třídění a motivaci občanů k odpovědnému nakládání. Od roku 2019 zde funguje systém MESOH, do kterého je zapojeno již 90 % bytových domů a většina rodinných domů se systémem door-to-door. Město nabízí třídění široké škály materiálů (papír, plasty, sklo, kovy, kartony, oleje, textil), podporuje kompostování včetně vermikompostérů pro bytové domy a zavedlo čtrnáctidenní svoz směsného odpadu u rodinných domů. Významnou roli hraje také znovupoužití věcí prostřednictvím facebookové skupiny „Dobříš, Za odvoz“ s 5 000 členy, která přispívá k výraznému snížení množství odpadu. Objemný, nebezpečný či stavební odpad lze odevzdávat na sběrném dvoře.

Letohrad

6 445 obyvatel, Pardubický kraj

Město Letohrad se profiluje jako lídr v zavádění inovativních řešení v odpadovém hospodářství, včetně pilotního sběru popela a testování košů na tříděný odpad v centru města.

Šubířov

268 obyvatel, Olomoucký kraj, produkce SKO v roce 2024: 127,6 kg/obyvatele

Obec dosáhla výrazného snížení produkce směsného komunálního odpadu z 276,6 kg/obyvatele v roce 2021 na 176,7 kg/obyvatele v roce 2023. Na přelomu let 2023/2024 zavedla vlastní door-to-door systém třídění plastu, papíru, kovů a skla do speciálních pytlů šitých místními ženami. Každá domácnost obdržela svozový kalendář s měsíčním svozem v zimě a čtrnáctidenním v létě, přičemž tříditelné složky sváží obec sama na místní sběrné místo. Systém využívá elektronické záznamy o naplněnosti pytlů a od roku 2024 také čipování popelnic, což umožňuje hodnotit aktivitu domácností pomocí barevného „semaforu“ (zelená – kvalitní třídění, oranžová – průměrné, červená – pouze směsný odpad). Obec aktivně hledá další možnosti optimalizace – například odvoz PET lahví za výkupné, třídění železa při výhodné ceně či jednorázové akce na sběr dřeva.

(Pro více informací kontaktujte tiskového mluvčího Arniky Luboše Pavloviče, lubos.pavlovic@arnika.org, +420 606 727 942)